

Trošarina na vino in žganje

V »Slov. gospodarju« z dne 26. aprila 1939 smo priobčili važno rešitev upravnega sodišča v Zagrebu in državnega sveta v Beogradu glede plačevanja občinske in banovinske trošarine na vino in žganje. Po razsodbi imenovanih inštant se kmetovalci na podlagi zakona o izpremembah in dopolnitvah državne trošarine dne 20. aprila 1932 oproščajo plačevanja trošarine od 5 litrov naprej. To drži! Toda plačevanja trošarine niso oproščeni kupci! Da se pa prepreči izigravanje uredbe o plačevanju trošarine od strani kupcev, je banovinske banovine izdal uredbo, po kateri morajo pridelovalci na predpisanih tiskovinah točno javiti, komu so prodali vino ali žganje. Banovinska uredba gre tako daleč, da mora vinogradnik celo jamčiti za to, da bo kupec njegovega vina trošarino res plačal, kajti v nasprotnem primeru se

trošarina iztirja od vinogradnika samega. Da se izognejo raznim nevšečnostim od strani kupcev manjših količin vina (od 5 do 50 litrov), vinogradniki raje v naprej, dogovorno s finančno kontrolo, plačajo predpisano banovinsko in občinsko trošarino skupno od sode, oziroma količine, ki jo mislijo razprodati v prodaji po 5 do 50 litrov. Na ta način se vinogradniki izognejo nevšečne zahteve jamstva o plačevanju trošarine od strani kupcev. Končno je tudi za kupca, ki si kupi recimo 20 litrov vina, neprijetno dvojno plačevanje, namreč vina in še trošarine. Resnica pa je, da, kdor je uvideven in nalašč ne nagaia organom finančne kontrole, še vedno lahko izhaja, kajti noben finančar ne gleda, kaj in koliko kmet spiže in koliko vina ima v kleti.

Dopisi

Sv. Pankracij na Remšniku. V nedeljo, 7. maja, priredi Slovensko planinsko društvo v Mariboru obmejni izlet v večjem obsegu na Remšnik in k Sv. Pankraciju, kjer ima poleg cerkve in razglednega stolpa svoje domače zavetišče. Ta dan bomo imeli v naši sredi zelo številno in pisano družbo. Razumljivo je, da se bomo tudi mi z Remšnika udeležili tega izleta s svojim g. župnikom, ki bo vsem skupaj oskrbel službo božjo v cerkvi našega visokega zavetnika.

Svečina. Zadnje čase se oglašajo iz naše lepe obmejne postojanke razne osebe z dopisi v časopisu s podpisom in tudi brez njih. Zato tudi meni ne da miru, da ne bi povedal, kaj mi je prav in kaj ne, pa tudi, da vprašam javnost, posebno pa dopisnika »Edinosti«, čemu to čudno obrekovanje in zbadanje po časopisih? Mislim sem, da bo že konec te nezdrave politične akrobacije po časopisih, a glej ga šmenta, še se nadaljuje. Da pa ne bom dolgozeven, se pa kar mirno vprašajmo, da li je to zdravo za naše obmejne kraje, ko se nas hoče zavesti potom pisarenja na pot preprirov in medsebojnega sovraštva? V Edinosti z dne 25. marca dopisnik graja naše občinske ceste, češ da so preveč zanemarjene, česar ne zanikam, ker sem radi sedanjega stanja naših cest gotovo tudi sam prizadet. Mislim pa, če se bomo prepirali, še dolgo ne bomo imeli cest v redu. Morebitni osebni spori nas ne smejo motiti, ker tukaj gre za koristi občine in ne posameznika. Naše cestno vprašanje ne sme motiti nikogar, pa naj načeluje cestni akciji Peter ali Pavel. Pisec nadalje omenja, da onstran meje dobro poznajo stanje naših cest. Bog pomagaj! Toda g. dopisnika naj ne moti to, če se onstran meje zanimajo za naše ceste. Bolje je, da stremi za tem, da ne dela sporov med nami, ker prav radi zanimanja nepoklicanih moramo biti mi edini in složni. Zato je naša sveta dolžnost, da z združenimi močmi čuvamo vsaj to, kar imamo. Vse slabo se bo z dobro voljo in bratsko slogo popravilo. Tujec tudi najbrž ve, da se mi prepriro. Ali je to dejstvo dobro za nas? Bodimo pametni in raje skupno poprimimo za delo in vse se bo izboljšalo. — A. F.

Sv. Peter pri Mariboru. Letos počete 50 let, kar je umrl eden najzaslužnejših šempetrskih župnikov, Marko Glaser. Na praznik sv. Jurija leta 1843 je bil umeščen kot župnik na starodavno župnijo sv. Petra ter je ostal na tem me-

stu do svoje smrti, do leta 1889, torej 46 let. Zato je primerno, pa je tudi naša dolžnost, da se ga ob 50 letnici smrti spomnimo in obudimo spomine na čas njegovega župnikovanja pri nas. S prihodom Marka Glaserja se je pričela ne le za župnijo sv. Petra, temveč za vse obmejne kraje sedanje lavantinske škofije nova doba. Kdo bi le mogel popisati in oceniti veliko delo, ki ga je izvršil župnik Glaser že samo za našo župnijo. Temeljito je popravil župnijsko cerkev kakor tudi podružnico na Gori, postavil novo šolo, naselil šolske sestre, postavil in popravil cerkvene in nadarbinske stavbe in kar je še važneje, Glaserja smemo imenovati gorečega pobornika duhovnega življenja. On je ustanovil razne bratovščine, preskrbel šempetrčanom drag zaklad — zemeljske ostanke mučenca sv. Favstina, pripravil svojim župljanom prvi sv. misijon v Sloveniji, razen tega pa jim je bil moder svetovalec ne le v dušnih, temveč tudi v gospodarskih zadevah. In ni čuda, da je še sedaj spomin na Glaserja med šempetrčani tako svež, kakor da bi se šele pred kratkim poslovil od nas. Ne majhna je zasluga Glaserjeva, ki jo ima pri prenosu škofijskega sedeža od Sv. Andraža v Labodski dolini v Maribor. Saj ga je sam škof Anton Martin Slomšek imenoval enega največjih dobrotnikov in pospeševalcev tega za cerkev in državo imenitnega dela. In ko je bil Glaser imenovan na predlog škofa Slomškega za častnega kanonika, je prišel Slomšek sam k Sv. Petru, da je svojega iskrenega prijatelja in velikega sodelavca pri prenosu škofijskega sedeža v Maribor vpeljal v novo čast in mu pridigal. Tudi za naselitev oo. frančiškanov v Mariboru in lazaristov v Celju ima župnik Glaser veliko zaslug. Rodom je bil Glaser iz Ruš, rojen 21. aprila 1806, v mašnika je bil posvečen leta 1829 ter je bil še isto leto nastavljen za kaplana pri Sv. Barbari v Slov. goricah, od koder je po triletnem službovanju odšel v Gradec, kjer je nekaj časa opravljal službo kurata v kaznilnici, nato pa službo dvornega kaplana in konzistorialnega tajnika, in to do imenovanja za župnika pri Sv. Petru. Pokopan je pred glavnim vhodom podružnice Matere božje na Gori. Naj bi ta kratek opis in spomin na vsestransko delavnega in zaslužnega župnika Marka Glaserja obudil v srcih šempetrčanov čut hvalečnosti in ljubezni za veliko delo, ki ga je vršil med šempetrčani, in pa za veliko delo, ki ga je pomagal izvršiti škofu Slomšku, da je postal Maribor sedež lavantinske — Slomškeve škofije.

Sv. Peter pri Mariboru. Nekaj porok smo pa le imeli po velikonočnih praznikih. Krajnc Ivan, čevljar, se je poročil s Knuplež Alojzijo iz Trbo-

ve, njen bratranec Knuplež Ivan iz Vodol pa je obljubil večno zvestobo Purgaj Marici. Da bi bili vsi srečni! — Naša gasilska četa si namerava postaviti gasilski dom. Nekaj sredstev ima četa že na razpolago, ostalo pa še upa dobiti. Občina bo dala na razpolago stavbišče in tako bomo z združenimi močmi že dosegli, da bo gasilska četa dobila svoj prepotrebni dom. — Fantjeregruti so nas zapustili in odšli k določenim edincem. Da bi se vsi zdravi in dobri vrnili! — Na deški ljudski šoli manjka ena učiteljska moč in so morali združiti dva razreda. Upamo, da to stanje ne bo dolgo trajalo. Učiteljsko mesto je že razpisano. — Sadno drevje bo lepo odevelo, tudi vinogradom ugaja lepo in suho vreme. Pač pa so naši travniki in pašniki še nekam goji in suhi, ker manjka blagodejnega dežja.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Na sedmini blagopokojnega Pavla Korošec v Zg. Voličini se je nabralo za lavantinsko bogoslovje 108 din, za kar darovalcem prisrčni Bog plačaj, rajnemu pa svetila večna luč!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V nedeljo, dne 23. aprila, smo imeli pri nas lepo slovesnost. Naša dekleška Marijina družba si je namreč po sedemletnem obstoju nabavila novo družbino zastavo. Krasno so jo izdelale šolske sestre v Mariboru. Obenem so imela dekleta iz vse fare tridnevne duhovne vaje. Vodil jih je g. duhovni svetnik Dr. Oberžan iz Maribora, ki je v lepih in jedrnatih besedah govoril dekletom o ljubezni do nebeške Matere Marije. V nedeljo pri pozni sv. maši je bila družbina zastava blagoslovljena, obenem je bilo 19 deklet sprejetih pod varstvo Marijino. Popoldne je bila sklepna pridiga, pete litanije, zahvalna pesem ter papežev blagoslov. Tako je bila ta slovesnost kar najlepše zaključena. Zastava je v okras cerkve ter ponos župnije. Dekleta, le ta ko naprej!

Ptujska gora. (Zdravstveni dom.) Že dalje časa se je delalo na tem, da se na Ptujski gori ustanovi Zdravstveni dom za tukajšnje zdravstveno občino. Zdravstvene razmere so v teh krajih namreč zelo slabe, jetika zahteva vsako leto precej žrtev, umrljivost otrok pa narašča iz leta v leto. Higijenski zavod v Ljubljani in krajevni činitelji so se zato močno zavzeli za to toliko koristno ustanovo. In ne brez uspeha. V nedeljo, 23. aprila, je bila že slovesna blagoslovlitev in otvoritev Zdravstvenega doma za Ptujsko goro in okolico. Na slovesnost je prihitel sam ravnatelj Higijenskega zavoda g. dr. Ivo Pirc in gospa dr. šimenčeva iz Ljubljane, iz Ptuja se je udeležil slovesnosti okrajni načelnik g. dr. Vidic in okrajni sanitetni referent g. dr. Vrečko, iz Ptujske gore in okolice pa bili zastopniki vseh ustanov in mnogo ljudstva. Po sv. maši, ki je bila v romarski cerkvi Matere božje, je domači g. župnik p. Konstantin blagoslovil novi dom in zaželel ustanovi obilo božjega blagoslova pri delu in poslovanju njegovem. Goste in vse navzoče je pozdravil banovinski zdravnik g. dr. Peče in se zahvalil vsem, zlasti pa g. ravnatelju dr. Pircu, ki so pomagali pri ustvaritvi zdravstvenega doma; nato je govoril okrajni sanitetni referent g. dr. Vrečko in častital zdravstveni občini Ptujska gora, ki je prva v ptujskem okraju dobila to prekoristno ustanovo. Na koncu je g. ravnatelj dr. Ivo Pirc v daljšem govoru orisal delo novega zdravstvenega doma in dobrote, ki jih prinaša ta ustanova v kraj, ter ljudem polagal na srce, da se sedaj pridno poslužujejo novega doma v svoj prid, nato je izročil Zdravstveni dom svojemu namenu. G. ravnatelj je ob tej priliki povedal, da je prinesel s seboj iz Ljubljane tudi lep dar za naše uboge novorojenčke, ki ga je poslalo »Društvo ljubiteljev Slovenskih goric« po gospej podbanovi Majcenovi, navzoči so se prav iskreno zahvalili za ta veliki dar.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.